

32/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření se státním majetkem ve správě CKM Praha v období mezi převzetím do vlastnictví státu a mezi transformací na obchodní společnost

Kontrola byla zařazena do plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 1994 pod číslem 32/94.

Cílem kontroly bylo prověřit správu majetku Cestovní kanceláře mládeže (dále jen „CKM“), který podle ústavního zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské Federativní Republiky přešel k 1. 1. 1991 do vlastnictví státu, nakládání s ním, využívání ekonomického potenciálu organizace, příprava a odpovědné zajištění transformace CKM na obchodní společnost ve vlastnictví státu.

Kontrola zahrnovala období od 18. května 1990, kdy nabylo účinnosti zákonné opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 177/1990 Sb., o některých opatřeních týkajících se majetku politických stran, politických hnutí a společenských organizací, do 14. 5. 1993, kdy byla zapsána u Obvodního soudu pro Prahu 1 akciová společnost CKM.

Kontrola byla provedena u CKM Praha, která přechodem do vlastnictví státu k 1. 1. 1991 byla jinou státní organizací, a na Ministerstvu hospodářství (do 31. 12. 1992 Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR), kterému bylo usnesením vlády České republiky č. 423 ze dne 23. října 1991 mj. uloženo převzít podniky a hospodářská zařízení bývalého SSM (dále jen „SSM“).

Kontrolu provedla skupina kontrolorů Odboru průmyslu, dopravy a energetiky NKÚ a skupina kontrolujících z Oblastního odboru NKÚ v Sokolově.

Námítky proti kontrolnímu protokolu ve smyslu § 27 odst. 1 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, podalo Ministerstvo hospodářství (dále jen „MH“). Rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících byly námítky ke kontrolnímu protokolu zamítnuty.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení: Ing. Karel Bidlo - předseda, JUDr. František Bárta, Mgr. Marie Hošková, Ing. Jiří Kalivoda a Ing. Petr Skála - členové) na svém zasedání dne 20. prosince 1994

s c h v á l i l usnesením č. 32/94/79
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

A. Ministerstvo hospodářství

1. převzalo od zmocněnce - jmenovaného Federálním ministerstvem financí (dále jen „FMF“) na základě usnesení vlády ČSFR č. 902 ze dne 20. 12. 1990 k převzetí majetku CKM - protokolárně tento

majetek dne 11. 3. 1992, přičemž v protokole nebyla uvedena celková výše majetku ani jeho bližší specifikace a jeho součástí nebyly ani jmenovité soupisy veškerého majetku ověřené fyzickou inventurou.

Tímto způsobem převzetí MH nezajistilo objektivní a inventarizací podložený doklad o rozsahu majetku a jeho struktuře, nezbytný k rozhodování o jeho dalším využití a k přijetí opatření k jeho řádné ochraně, uložené vyhláškou FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem;

2. nezajistilo bezprostředně po převzetí majetku CKM jako orgán hospodářského řízení alespoň fixaci ekonomického potenciálu CKM, přestože výsledky hospodaření CKM se od roku 1991 trvale zhoršovaly a docházelo ke značnému úbytku volných finančních zdrojů na běžném účtu CKM.

MH tak nevytvořilo u a. s. CKM Praha předpoklady pro trvalý odvod části finančních prostředků - určených k realizaci vybraných projektů rozvíjejících činnost dětí a mládeže - z její hospodářské činnosti na zvláštní účet, jak bylo uloženo usnesením vlády ČR č. 598 ze dne 21. října 1992 k využití majetku bývalého SSM;

3. nevyužilo od převzetí majetku CKM v březnu 1992 až po transformaci na obchodní společnost ke 14. 5. 1993 postavení a pravomoci orgánu hospodářského řízení vůči CKM k vydání nové zřizovací listiny CKM a statutu, v nichž by nově upravilo předmět podnikání a v návaznosti na to prosadilo úpravu organizační struktury s ohledem na stále provozované ztrátové činnosti, které měly nepříznivý dopad na celkové výsledky hospodaření CKM.

Za této situace byla i po převzetí majetku CKM až do transformace na obchodní společnost v platnosti zřizovací listina vydaná bývalým ÚV ČSM dne 10. 7. 1964;

4. nepředložilo do transformace CKM na obchodní společnost žádné věcné návrhy na změnu organizační struktury a předmětu podnikání ve smyslu úkolu uloženého usnesením vlády ČR č. 423 ze dne 23. 10. 1991, takže i transformovaná CKM byla zřízena v původní organizační struktuře včetně dříve stanoveného předmětu podnikání.

Zásadní personální změny ve vedení CKM prosadilo MH až v souvislosti s transformací na obchodní společnost provedenou ke 14. 5. 1993.

B. Cestovní kancelář mládeže porušila:

1. ustanovení § 1 odst. 1 až 4, § 2 a § 3 Zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 177/1990 Sb., o některých opatřeních týkajících se majetku politických stran, politických hnutí a společenských organizací, ze dne 18. května 1990, která zní:

§ 1 odst. 1:

„Převody vlastnictví nemovitého majetku politických stran, společenských organizací, Národní fronty, jejich orgánů a složek s právní subjektivitou, jakož i jejich právních nástupců se zakazují, jestliže těmto organizacím byly poskytovány dotace ze státních rozpočtů v době od 31. prosince 1989. Zákaz se nevztahuje na převody nemovitého majetku na stát.“

odst. 2:

„K platnosti smluv uzavíraných organizacemi uvedenými v odstavci 1 o převodu vlastnictví movitých věcí mimo obvyklé hospodaření, s výjimkou převodu na stát, se vyžaduje předchozí souhlas federálního ministerstva financí, pokud v jednotlivém případě hodnota převáděné věci, popřípadě věci, přesahuje částku 5 000 Kčs.“

odst. 3:

„Nakládání s prostředky organizací uvedených v odstavci 1 uloženými na účtech termínovaných vkladů u bank a spořitelen se zakazuje. Nakládat s prostředky na běžných účtech, s pohledávkami a jinými majetkovými právy mohou organizace uvedené v odstavci 1 jen v rámci obvyklého hospodaření.“

odst. 4:

„Výjimky z ustanovení odstavců 1 a 3 může povolit federální ministerstvo financí.“

§ 2:

„Organizace uvedené v § 1 odst. 1 nemohou zřizovat podniky a hospodářská zařízení, vkládat své příspěvky do již existujících sdružení, společných podniků, obchodních společností a nadací, ani nové zakládat. Výjimky z tohoto ustanovení může povolit vláda republiky příslušná podle sídla organizace.“

§ 3:

„Politické strany, politická hnutí, občanská sdružení, jejich orgány a složky s právní subjektivitou a právní nástupci Národní fronty jsou povinny sestavit výkaz svého majetku ke dni 30. dubna 1990 a předložit jej do 30. června 1990 federálnímu ministerstvu financí. Současně jsou povinny tomuto ministerstvu oznámit všechny převody svého nemovitého majetku a převody vlastnictví movitých věcí mimo obvyklé hospodaření, pokud v jednotlivém případě hodnota převáděné věci, popřípadě věci, přesáhla 5 000 Kčs, dále nakládání s prostředky uloženými na účtech termínovaných vkladů u bank a spořitelen v době od 1. listopadu 1989 do účinnosti tohoto zákonného opatření.“ ;

2. ustanovení § 45 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, které zní:

„Podniky nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, nakládat se svými majetkovými účastmi na podnikání právnických osob, ani tyto zakládat.“ ;

3. ustanovení § 9 odst. 2 a 3 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, která zní:

§ 9 odst. 2:

„Účetní doklady se účtují do období, s nímž ověřované operace hospodářsky souvisí (dále jen 'účetní období'). Jestliže prokazatelně není možno tuto zásadu dodržet, lze zaúčtovat účetní doklady i do účetního období, s nímž ověřované operace hospodářsky nesouvisí (do účetního období, ve kterém se obstaraly účetní doklady).“

odst. 3:

„Základním účetním obdobím je kalendářní měsíc.“;

4. ustanovení § 8 odst. 2 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, které zní:

„Účetnictví se vede v souladu se stanovenou metodikou podvojně nebo jednoduché účetní soustavy, průkazným způsobem, úplně, pravdivě a včas v zásadě v peněžních jednotkách.“

a dále ustanovení § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, která zní:

§ 4 odst. 2:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účetní osnovy a postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek, rozsah údajů ke zveřejnění z účetní závěrky, postupy pro provedení konsolidace účetní závěrky, které stanoví federální ministerstvo financí a vyklaňuje je oznámením o jejich vydání ve Sbírce zákonů.“

§ 7 odst. 1:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“;

5. ustanovení § 9 odst. 2 a 3 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, která zní:

§ 9 odst. 2:

„Účetní doklady se účtují do období, s nímž ověřované operace hospodářsky souvisí (dále jen 'účetní období'). Jestliže prokazatelně není možno tuto zásadu dodržet, lze zaúčtovat účetní doklady i do účetního období, s nímž ověřované operace hospodářsky nesouvisí (do účetního období, ve kterém se obstaraly účetní doklady).“

odst. 3:

„Základním účetním obdobím je kalendářní měsíc.“

a dále ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které zní:

„Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen „účetní období“); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti.“

Současně porušila Účtovou osnovu a směrnice k účtové osnově pro hospodářské organizace vydané FMF pod č. j. V/13000/1989 včetně doplňků, vztahujících se k postupu účtování o investicích a základních prostředcích;

6. ustanovení § 9 odst. 4 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, které zní:

„Zápisy v účetních knihách (dále jen 'účetní zápisy') musí být doloženy účetními doklady, popřípadě mohou být tyto zápisy odvozeny programem jejich zpracování prostředky výpočetní a jiné techniky.“

dále ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 563/1991Sb., o účetnictví, které zní:

„Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.“

a dále ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) a odst. 2 tohoto zákona, které zní:

„Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; tyto podpisy lze nahradit jiným průkazným způsobem.“

„Náležitosti účetního dokladu mohou být umístěny i na jiných než účetních písemnostech; tyto písemnosti se uschovávají po stejnou dobu jako účetní doklad.“;

7. ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které zní:

„Rozvaha a zůstatky účtu, které obsahuje rozvaha (rozvahové účty), jimiž se následující účetní období zahajuje, musí navazovat na rozvahu a zůstatky rozvahových účtů, jimiž se předcházející účetní období uzavřelo; ustanovení § 8 odst. 2 platí obdobně.“ ;

8. ustanovení § 31 odst. 1 a 2 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, která zní:

„Hospodářské prostředky se inventarizují jednou za kalendářní rok, pokladní hotovosti a ceniny se inventarizují jednou za čtvrtletí.“

„Odchylně od ustanovení odst. 1 může vedoucí organizace

a) jednorozční (čtvrtletní) lhůtu zkrátit a stanovit, aby se inventarizace prováděly vícekrát za rok (čtvrtletí),

b) jednorozční lhůtu prodloužit u základních prostředků a u předmětů postupné spotřeby v používání, jejichž inventarizace je časově zvlášť náročná, až na dva roky za předpokladu, že tím nedojde k narušení ochrany národního majetku,

c) stanovit lhůtu pro provádění inventarizací podle vlastního uvážení u hospodářských prostředků vedených v operativní evidenci.“

a dále ustanovení § 29 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, která zní:

„Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“

„Umožňuje-li to povaha hmotného majetku kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně.“ ;

9. ustanovení § 6 písm. a) až e) vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, která zní:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s pečl řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak, a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů,

b) pečovat o údržbu národního majetku a provádět jeho opravy,

c) pečovat o využívání národního majetku k plnění úkolů a nakládat s ním v souladu s těmito úkoly,

d) chránit národní majetek před rozkrádáním, poškozáním, zničením, ztrátou nebo zneužíváním,

e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, ... proti neoprávněným zásahům, včas uplatňovat právo na náhradu škody proti těm, kteří za škodu odpovídají ...“

O d ů v o d n ě n í:

K bodu B 1

CKM bez souhlasu FMF odprodala v roce 1990 a 1991 základní prostředky v pořizovací ceně 1 322 528 Kč. Jednalo se například o 2 autobusy Karosa, 3 osobní automobily, malotraktor s příslušenstvím a další.

Bez souhlasu FMF dala CKM příkaz k převodu částky 20 000 000 Kč z termínovaného vkladu na svůj investiční účet (převod proveden 4. 6. 1990). CKM neoznámila FMF převod částky 10 200 000 Kč z termínovaného vkladu na svůj běžný účet, provedený 22. 3. 1990.

CKM bez souhlasu vlády ČR uzavřela 12. 10. 1990 společenskou smlouvu o založení konsorcia s firmou TIVA Litoměřice. Podle smlouvy se měla CKM finančně podílet na výstavbě a zprovoznění detašovaných pracovišť CKM s tím, že veškeré výdaje spojené s výstavbou a zprovozněním měly být zúčtovány u CKM. Ve smlouvě nebyl stanoven podíl obou účastníků na výdajích, ani termín jejich konečného zúčtování. Bez ohledu na to však bylo ve smlouvě dohodnuto, že zisk z provozu detašovaných pracovišť bude dělen v poměru 1:1.

Dne 15. 10. 1990 uzavřela CKM smlouvu s firmou SPORT CLUB Ústí nad Labem, ve kterém se zavázala ručit svým majetkem za závazky firmy vůči Státní spořitelně v Ústí nad Labem.

Dne 24. 9. 1990 uzavřela CKM smlouvu o sdružení se Stavebním bytovým družstvem SATIS Blansko na provádění mimobankovní směnárenské činnosti. CKM vložila do sdružení finanční prostředky ve výši 74 000 Kč a část svého movitého majetku k vybavení směnárně.

Podle ustanovení § 1 odst. 5 Zákonného opatření č. 177/1990 jsou všechny výše uvedené právní úkony neplatné, neboť byly učiněny v rozporu s ustanoveními odst. 1 až 4 tohoto Zákonného opatření.

K bodu B 2

CKM odprodala v průběhu roku 1991 a 1992 základní prostředky v pořizovací ceně 3 432 878 Kč. Odprodáno bylo například 6 autobusů Karosa, mikrobus zn. Volkswagen, 4 osobní automobily a další.

Dne 19. 6. 1992 protiprávně uzavřela CKM kupní smlouvu se soukromou podnikatelkou z Prahy na odprodej pozemků ve Špindlerově Mlýně za kupní cenu 229 651 Kč. Tímto prodejem CKM současně porušila ustanovení § 14 odst. 8 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, v němž jsou taxativně vyjmenovány případy, kdy může být pozemek předmětem převodu vlastnictví.

K bodu B 3

CKM převedla k 1. 2. 1988 bezúplatně Středoslovenským plynárnám Žilina středotlaký plynovod v pořizovací ceně 11 041 157 Kč. Účetně však byl převod plynovodu proveden až v roce 1990. V důsledku toho CKM nesprávně vykázala majetek k 1. 1. 1990 o uvedenou částku vyšší.

CKM se stala podle prozatímního listu vydaného a. s. EKOS Praha dne 18. 12. 1989 držitelem akcií v celkové hodnotě 1 900 000 Kč. Nákup akcií však byl zúčtován až 21. 3. 1991.

K bodu B 4

CKM nevedla za kontrolované období (od 18. 5. 1990 do 14. 5. 1993) v účetní evidenci pozemky (s vý-

jimkou pozemku Juniorcentra Soběšín v ceně 49 100 Kč). Znalecké ocenění pozemků ve vlastnictví CKM provedené k 1. 6. 1993 činilo 39 334 973 Kč.

CKM nevedla v účetní evidenci movitý majetek, zjištěný kontrolou v Juniorhotelu Krakonoš - Mariánské Lázně: 3 plynové kotle - rok výroby 1987, 3 ks automatických plynových hořáků, 1 plynovou stolicí - rok výroby 1988, 2 ks vzdušníků - rok výroby 1987 a 52 ks atypických oken. Jedná se o předměty zakoupené pro rekonstrukci hotelu, která se neuskutečnila.

V letech 1990 až 1992 CKM nesprávně zúčtovala do svých nákladů výdaje na inženýrskou a technickou činnost při investiční výstavbě, zatímco podle Účtové osnovy a směrnic k účtové osnově pro hospodářské organizace vydané FMF pod č. j. V/13 000/1989 ze dne 15. září 1989 včetně doplňků měly být tyto výdaje zúčtovány na účet investic. Za rok 1990 činily tyto výdaje nesprávně zúčtované do nákladů 1 989 617 Kč, 499 054 Kč v roce 1991 a 529 406 Kč v roce 1992, tj. celkem 3 014 077 Kč.

V roce 1990 a 1991 CKM zúčtovala nesprávně do svých nákladů výdaje za ubytování a dopravu pracovníků podléjících se na výstavbě Juniorhotelu Globus v Praze, zatímco podle Účtové osnovy a směrnic k účtové osnově pro hospodářské organizace měly být tyto výdaje zúčtovány na účet investic. Uvedeným způsobem účtování nesprávně zvýšila náklady v roce 1990 o 2 295 380 Kč a v roce 1991 o 847 616 Kč, tj. celkem o 3 142 996 Kč.

V roce 1990 a 1992 zúčtovala CKM nesprávně do nákladů organizace výdaje na poskytnuté pohoštění a dary (za rok 1990 zjištěny případy ve výši 44 675 Kč a v roce 1992 ve výši 89 247 Kč).

CKM v analytické evidenci základních prostředků, uložené směrnici k vedení účtu základních prostředků, vedla nesprávně v pořizovací ceně budovy Juniorhotelu Globus Praha další stavby, pořízené v rámci vybudovaného komplexu hotelu. Do pořizovací ceny hotelu, vedené v analytické evidenci ve výši 152 648 374 Kč byla nesprávně zahrnuta hodnota patrových garáží ve výši 6 738 374 Kč, přičemž jde o samostatný objekt.

CKM nesprávně zahrnula do pořizovací ceny Juniorhotelu Globus Praha i úhrady záloh a splátkových listů, poskytnutých dodavateli v průběhu výstavby ve výši 14 525 555 Kč a nesprávně zúčtovaných na účet investic. O tuto částku byla pořizovací cena hotelu nesprávně nadhodnocena.

CKM nedoložila originálními účetními doklady, majícími náležitosti stanovené v § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, hostům vrácené přeplatky z předem zaplacených hotelových účtů. Zúčtované peněžní vratky hotelovým hostům, které byly zjištěny v 73 případech ve výši 295 135 Kč, nebyly příjemci potvrzeny na zúčtovatelné kopii hotelového účtu, ani na pokladním dokladu.

K bodu B 5

CKM zúčtovala zálohy uhrazené dodavatelům výstavby Juniorhotelu Globus Praha v roce 1991 ve výši 22 852 159 Kč na účet investic v měsících dubnu až červenci 1992, tj. v období, kdy hotel byl již zkolaudován a v prosinci 1991 uveden do provozu.

Zúčtování záloh poskytnutých dodavatelům na účet investic je v rozporu s Účtovou osnovou a směrnicemi k účtové osnově pro hospodářské organizace vydanými FMF pod č. j. V/13 000/1989 včetně doplňků, neboť na tento účet lze účtovat pouze skutečně vynaložené náklady a výdaje na pořízení základních prostředků (investic).

CKM převedla zúčtované pořizovací náklady na Juniorhotel Globus Praha ve výši 152 648 374 Kč z účtu investic na účet základních prostředků až účetním dokladem ze dne 8. 12. 1992, tj. téměř za rok po kolaudaci a uvedení hotelu do provozu. Postup je opět v rozporu s výše uvedenými směrnicemi k účtové osnově, v nichž je mj. stanoveno, že budovy a stavby se zařazují do základních prostředků po jejich dokončení včetně montáže a převzetí a dále že k vyhotovení zápisu o převzetí musí být přistoupeno neodkladně po uskutečnění jejich dodávky.

K bodu B 6

CKM nedoložila originálními účetními doklady, případně jinými písemnostmi obsahujícími náležitosti účetního dokladu, platby a převody finančních prostředků z běžného účtu vedeného u Komerční banky Praha ve výši 23 923 635 Kč. Například k provedené úhradě částky 4 303 500 Kč v roce 1991 na účet Pozemných staveb Ružomberok předložila CKM pouze dohodu uzavřenou mezi řediteli CKM a uvedeného stavebního podniku, ve které se CKM zavazuje uhradit tuto částku na základě arbitrážního rozhodnutí. Toto rozhodnutí však CKM nepředložila. Rovněž účel platby 10 026 000 Kč provedené dne 8. 1. 1990 na účet ÚV SSM nebyl doložen originálním účetním dokladem.

K bodu B 7

CKM vykazala k 31. 12. 1991 v předvaze zůstatek účtu pohledávek za obyvatelstvem ve výši 3 363 906 Kč, zatímco v předvaze k 1. 1. 1992 je uveden počáteční zůstatek ve výši 5 611 492 Kč. Rozdíl nebyl dokladově prokázán.

K bodu B 8

CKM zákonem stanovenou periodicitu inventarizací hmotného majetku nedodržela. Neúplná inventarizace majetku byla provedena v průběhu roku 1990, a to formou 69 dílčích inventarizací (nebyla provedena inventarizace majetku v Juniorhotelech Sputnik Bratislava, Vysoké Tatry Horní Smokovec a Alice Karlovy Vary).

Další inventarizace majetku CKM byla započata až v roce 1993, a to v souvislosti se zřízením a. s. CKM Praha ke dni 14. 5. 1993. Tato inventarizace byla ukončena v roce 1994.

V důsledku toho převzal k 1. 1. 1991 zmocněnec pověřený FMF převzetím majetku CKM (na základě usnesení vlády ČSFR č. 902 z 20. 12. 1990, o provedení ústavního zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku SSM lidu ČSFR) tento majetek CKM bez inventarizace, kterou mu ukládalo usnesení federální vlády.

K bodu B 9

Při inventarizaci majetku, prováděné v roce 1993 v souvislosti se zřízením a. s. CKM Praha, nebyl v této organizaci dohledán majetek v hodnotě 7 377 tis. Kč. Například ve středisku autoprovozu Radlice nebyl dohledán movitý majetek v hodnotě 300 275 Kč a materiál v hodnotě 391 123 Kč. Přestože objekt sloužící středisku byl v letech 1991 a 1992 několikrát vykraden, neuplatnila CKM vzniklou škodu jako pojistnou událost.

Z vykázaného movitého majetku v zahraničním zastoupení CKM v Berlíně a v Římě nebyl při inventarizaci prováděné v roce 1993 fyzicky dohledán majetek v hodnotě 201 179 Kč.

Hospodářská situace CKM se od roku 1990 trvale zhoršovala, což se projevilo i postupným úbytkem finančních prostředků. Stav peněžních prostředků (včetně cenin a cenných papírů) činil 166 mil. Kč k 31. 12. 1989, 116 mil. Kč k 31. 12. 1990, 73 mil. Kč k 31. 12. 1991 a k 31. 12. 1992 již jen 25 mil. Kč. Za trvale se zhoršující finanční situace uskutečnila CKM vzhledem k narůstající platební neschopnosti některé neúčelné, a tím nevhodné výdaje. Současně pokračovala v provozování některých hospodářských aktivit, které v tomto období přinášely organizaci ztrátu (především pasivní cestovní ruch, tj. zahraniční zájezdy organizované CKM prostřednictvím zahraničních cestovních agentur). K zjištěným nevhodným výdajům patří zejména:

- nákup 337 656 kusů průvodců MARCO POLO v českém jazyce za 33 220 tis. Kč, uskutečněný v roce 1991 a 1992. Vzhledem k malé prodejnosti byla účetní hodnota snížena o 16 535 tis. Kč. Po provedeném účetním oděnění průvodců byly publikace od roku 1993 postupně odprodávány jejich dodavateli, tj. KADEL Praha, s. r. o, avšak za poloviční cenu;
- nákup reprezentačních a vánočních ubrusů pro Juniorhotel Globus Praha, celkem 2 535 kusů v ceně 365 497 Kč;
- výdaje na reklamu a inzerci uskutečněné JH FIT-FUN Harrachov ve výši 370 374 Kč;
- úhrada faktury ve výši 90 240 Kč za konzultační činnost s. r. o. Genia Loci Praha 5 v oblasti rozvoje Juniorhotelu FIT-FUN Harrachov a jeho zapojení do systému propagace regionu. Výsledek a využití této kon-

zultační činnosti zadané vedením hotelu nebylo uspokojivým způsobem zdokladováno, nehledě na skutečnost, že značné výdaje na propagaci hotelů CKM byly v tomto období již vynakládány na úrovni ředitelství CKM Praha;

- poplatky, které CKM hradila za nevytížení a stornování smluvně dohodnutých ubytovacích kapacit v cizích hotelových zařízeních. Smluvní podmínky byly pro CKM vesměs nevýhodné, neboť se v nich zavazovala obsadit velkou část lůžkové kapacity cizího hotelu, což však v řadě případů nesplnila. Jen zjištěné stornopoplatky za rok 1991 a 1992 uhrazené hotelům Aktuel Praha, Chemo Praha, Balkán Praha a Slovan Brno činily 1 488 tis. Kč a v roce 1992 uhrazené hotelům Apolo Praha, Marianex Mariánské Lázně a Voroněž Brno 497 tis. Kč;
- úhrady zájezdů, provedené CKM předem v plné výši cizím cestovním agenturám, které se však pro malý zájem neuskutečnily. Například za rok 1992 nebylo uskutečněno 47 zahraničních zájezdů, jejichž nákupní cena činila 2 633 tis. Kč;
- výdaje na zahraniční zájezdy organizované CKM usku- tečněně s nižším počtem účastníků než 50 %. Realiza- ce těchto zájezdů byla v rozporu s „Pracovním postu- pem a zásadami pro realizaci zahraničních zájezdů CKM“, schváleným ředitelem CKM s účinností od 1. 1. 1989, kde je mj. stanoveno, že zájezd bude stornován, poklesne-li počet zájemců pod 50 % kalkulovaného počtu. Řady těchto zahraničních zájezdů se zúčastnili soukromě zaměstnanci CKM a jejich rodinní přísluš- níci. Slevy, které jim byly poskytovány, byly nespráv- ně zúčtovány do nákladů organizace namísto jejich úhrady z fondu kulturních a sociálních potřeb (napří- klad výše slev takto poskytnutých v roce 1992 při zá- jezdech do Tuniska činila 396 157 Kč);
- úroky z úvěru od Poštovní banky a. s. Praha ve výši 65 100 tis. Kč na dofinancování rozestavěného hote- lu Globus Praha. Uhrazené úroky činily 6 289 469 Kč, z toho 4 109 895 Kč v roce 1991. O tento úvěr CKM požádala v době, kdy hotel byl před dokonče- ním a byla připravována jeho kolaudace. Jak vyplývá ze závěrů kontrolní porady stavby konané dne 11. 6. 1991 zbývalo k dokončení stavby hotelu prostavět cca

25 mil. Kč, tj. méně než činila výše poskytnutého úvě- ru. Mimo to k 30. 6. 1991, tj. bezprostředně před uza- vřením úvěrové smlouvy, měla CKM na běžném účtě k dispozici 54 303 tis. Kč, což při uplatňování hospo- dárnosti výdajů organizace postačovalo na dofinan- cování rozestavěného hotelu i na pořízení jeho nezbyt- ného vybavení. V rozporu s účelem použití úvěru CKM použila úvěrových prostředků na financování vyba- vení hotelu ve výši 2 406 303 Kč a na úhradu provoz- ních výdajů ve výši 16 444 702 Kč.

Závěr:

Od účinnosti ústavního zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku SSM lidu ČSFR, se hospodaře- ní CKM trvale zhoršovalo. V období od roku 1990 do června 1993 uskutečnila CKM ve značném rozsahu řadu ne hospodárných výdajů. Současně byly provo- zovány činnosti přinášející organizaci ztrátu (napří- klad zahraniční zájezdy a ubytování zajišťované mimo vlastní hotelové kapacity apod.).

V důsledku ne hospodárných výdajů docházelo za kontrolované období postupně k úbytku finančních prostředků. Neuspokojivou hospodářskou situaci CKM dále prohloubil úvěr sjednaný v roce 1991 na dostavbu Juniorhotelu Globus Praha, přestože v té době v CKM měla dostatek vlastních finančních pro- středků potřebných k dokončení stavby.

V souvislosti se zřízením a. s. CKM Praha v roce 1993 činila hodnota nedohledaného nemovitého, a ze- jména movitého majetku CKM při jeho inventariza- ci téměř 8 mil. Kč.

Ministerstvo hospodářství, které v dubnu 1992 převzalo za Českou republiku majetek CKM, nepro- vedlo potřebná opatření k tomu, aby hospodářsky potenciál CKM byl efektivně využíván a aby vytvo- řené finanční zdroje z minulých let nebyly neúčelně a ne hospodárně použity. Ministerstvo hospodářství tak nevytvořilo předpoklady k zabezpečení úkolu z usne- sení vlády ČR č. 598 z roku 1992, a to využívat části finančních zdrojů vytvořených z hospodaření CKM pro účely rozvoje činností dětí a mládeže.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Karel Bidlo.